

Press contact: Jo Anthony

M +44(0) 7582 726 634 **E** janthony@cochrane.org or pressoffice@cochrane.org

System przypominania o szczepieniach może zwiększać odsetek wykonanych szczepień

Opublikowana dzisiaj w Bibliotece Cochrane aktualizacja przeglądu Cochrane sugeruje, że przypominanie osobom o wykonaniu aktualnych lub zaległych szczepień zwiększa liczbę osób zaszczepionych.

Odsetek szczepień ochronnych przeciwko chorobom zakaźnym u dzieci i dorosłych poprawia się, ale niedostateczna liczba zaszczepień wciąż stanowi problem przyczyniając się do zgonów i schorzeń wywołanych przez choroby, którym można zapobiec poprzez ich wykonanie. W 2012 r. w Europie odnotowano 11 316 przypadków zachorowań na odrę, a każdego roku występuje od 4 do 50 milionów objawowych zachorowań na gripę.

Przypomnienia mogą być wysyłane pacjentom, rodzicom, opiekunom lub całej społeczności gdy szczepienie powinno być wykonane ze względu na wiek lub czynniki ryzyka. Ponowne wezwania są wysyłane, gdy nastąpi opóźnienie w wykonaniu szczepień. Przypomnienia mogą być wysyłane w formie listu, kartki pocztowej, telefonicznie, automatycznych połączeń telefonicznych lub wiadomości tekstowych na telefon. Celem ich jest rozwiązanie najczęstszych problemów związanych z pominięciem szczepień wynikających z zapomnienia lub pominięcia wizyty, nieznamomości schematów szczepień lub obaw związanych ze szczepieniami. Aby przypomnienia były skuteczne, informacja o nich i dane kontaktowe muszą być szczegółowe i aktualne, przypomnienia powinny być czytelne, a świadczenie szczepień ochronnych łatwo dostępne.

Zespół autorów Cochrane zaktualizował przegląd systematyczny, który podsumowuje wyniki 75 badań przeprowadzonych w 10 krajach obejmując 55 badań z udziałem 138 625 dzieci, młodzieży i dorosłych. Niektóre badania udostępniły dane do oceny więcej niż jednego porównania w przeglądzie, ponieważ opisywały interwencje skierowane do więcej niż jednej populacji objętej badaniem. W 29 badaniach przypomnienia dotyczyły szczepień rutynowych u niemowląt i dzieci, takich jak: MMR (skojarzona szczepionka przeciwko wirusowi odrzy, świnki i różyczki; przyp. tłum.) i polio, 24 badania dotyczyły przypomnień o szczepieniach przeciwko

grypie u osób dorosłych, 12 badań o szczepieniach w grupie młodzieży, 8 badań o rutynowych szczepieniach u dorosłych np. przeciwko tężcowi lub wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, a 5 badań dotyczących szczepień przeciw grypie u dzieci. Pięćdziesiąt osiem badań przeprowadzono w USA, a pozostałe w Australazji, Europie i Afryce.

W badaniach oceniano przypomnienia wysyłane listownie, telefonicznie lub za pomocą automatycznych połączeń telefonicznych oraz wiadomości tekstowych na telefon lub połączenie wszystkich powyższych metod w porównaniu z brakiem przypomnień, działaniami medialnymi promującymi szczepienia lub prostymi kampaniami zwiększającymi świadomość na temat szczepień.

Autorzy Cochrane odnaleźli dane wskazujące, że systemy przypomnień zwiększają liczbę dzieci i dorosłych poddanych jakimkolwiek szczepieniom. Przypominanie ludziom o zbliżającym się szczepieniu prawdopodobnie zwiększa liczbę osób, u których przeprowadzono szczepienia. Na podstawie wyników pochodzących z połączonych badań obejmujących dorosłych i dzieci około 8% więcej osób poddano szczepieniu po otrzymaniu przypomnienia w porównaniu z osobami, które takich przypomnień nie otrzymały. Podobne wyniki uzyskano wśród dzieci i dorosłych, gdy badania analizowano oddzielnie. Autorzy zaobserwowali różnice w wynikach poszczególnych badań, a efekt zastosowanego przypomnienia może być różny w zależności od okoliczności.

Istnieją wysokiej jakości dane wskazujące, że kartki pocztowe, wiadomości tekstowe oraz zautomatyzowane wiadomości telefoniczne są skuteczne w dostarczaniu przypomnień.

Główny autor Cochrane, Julie Jacobson Vann z Uniwersytetu w Północnej Karolinie, w Chapel Hill School of Nursing komentuje: „Dane naukowe wskazują, że przypominanie osobom o wykonaniu szczepień zwiększa liczbę tych, które je otrzymały. Wszystkie rodzaje przypomnień dla pacjentów wydają się być skuteczne, a najbardziej efektywne były przypomnienia telefoniczne. Nawet niewielki wpływ systemów przypomnień dla pacjentów w odniesieniu do całej populacji może przynieść duży, pozytywny efekt na zdrowie publiczne.

“Mamy technologię pozwalającą na włączenie przypomnień dla pacjentów do rutynowej podstawowej opieki. Systemy przypominania muszą być dostosowane do każdego systemu ochrony zdrowia, tak aby zmaksymalizować ich skuteczność, na przykład przypomnienia telefoniczne typu "osoba do osoby" są skuteczne, ale mogą też być droższe niż inne metody.”

“Wraz z rozwojem technologii musimy zastanowić się, w jaki sposób może ona wzmocnić interwencje oparte na przypomnieniach. Na przykład, musimy dowiedzieć się więcej o właściwościach najbardziej skutecznych scentralizowanych interwencji i wiadomości tekstowych.”

--KONIEC--

Pełny tekst:

Jacobson Vann JC, Jacobson RM, Coyne-Beasley T, Asafu-Adjei JK, Szilagyi PG. Patient reminder and recall interventions to improve immunization rates. Cochrane Database of Systematic Reviews 2018, Issue 1. Art.No.: CD003941. DOI: 10.1002/14651858.CD003941.pub3 .

Kontakt

Julie C. Jacobson Vann

The University of North Carolina at Chapel Hill

School of Nursing

CB # 7460

Chapel Hill, North Carolina 27599-7460

Email: jvann@email.unc.edu

W celu uzyskania dodatkowych informacji, prosimy o kontakt

Jo Anthony

Senior Media and Communications Officer, Cochrane

M +44(0) 7582 726 634 **E** janthony@cochrane.org or pressoffice@cochrane.org

O Cochrane

Cochrane jest światową niezależną siecią badaczy, specjalistów, pacjentów, ich opiekunów oraz osób zainteresowanych zdrowiem.

Cochrane tworzy przeglądy, które analizują wszystkie dostępne dane naukowe pochodzące z badań oraz ułatwiają podejmowanie decyzji w zakresie zdrowia. Są to tak zwane przeglądy systematyczne. Cochrane jest organizacją nieochodową (not-for profit) posiadającą współpracowników z ponad 130 krajów pracujących razem w celu tworzenia wiarygodnych, dostępnych informacji medycznych, które są wolne od komercyjnego finansowania oraz innych konfliktów interesów. Uważa się, że nasza praca jest międzynarodowym złotym standardem wiarygodnych informacji o wysokiej jakości.

Więcej szczegółów na naszej stronie internetowej: cochrane.org

Śledź nas na Twitterze: [twitter @cochranecollab](https://twitter.com/cochranecollab)